

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Synopsis Annalium Societatis Jesu In Lusitania

Francus, Antonius

Augustæ-Vindelicorum, M. DCC XXVI.

Annus 1671. Soc. 132.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72313](#)

in procurando animæ profectu, ut non solum non diminueret orandi tempora, sed augeret. Binis horis ante cœnam genibus nixus quotidie morabatur in cœlestium commentatione, & horâ dimidiâ, antequam se ad stratum componebat. Denique vivebat disciplinæ studiosus, tanquam si ante oculos Moderorum versaretur.

13. In Domo Professa Ulyssiponensi 1. Maji octogenario major P. Joannes Tavora, natus Ulyssipone nobili prosapiâ. Rexit diversa Collegia, subditos prævertens exemplo, nunquam indulgens sibi. Corpus suum fregit & castigationibus, & jejuniis. Etiam anno, quo de vivis exceperat, nec carnem gustavit, nec ova; sed viicitabat arido pisce ac parum salubri, quod alius tunc non esset. Reputavit se natum unicè labori; idcirco nostris ministeriis, dum per vires licuit, indefessus navavit operam.

14. In Domo Virginis à Lapa die postremâ Aprilis P. Emmanuel Gonçalves. Rixerat Collegia Michaëlense, & Bracharense. Erat modestissimus, & austeri genii, potens in dicendo. A Carquerensi Residentia, quæ distat itinere unius diei, ad Lapensem domum iverat, ibi concionatus, tempore inclematissimo, & ventis perfrigidis. Pervenit membris penè torpentibus. Ut gelu excuteret, misit frigidissimos pedes in pelvim calidâ plenam. Contigit, ut frigus calorem fugiens se colligeret in stomachum, qui cibos omnes regebat: additus præterea dolor acutissimus dextri lateris. Nulla remedia malo infringendo, aut temperando profuerant. Inter ardentissimos animi pœnitentis actus repetebat divinæ Scripturæ verba piissima. Gratias habuit maximas sibi assistentibus. In templo Quintelæ tumulatus.

Annus 1671. SOC. 132.

1.

Hoc anno B. Franciscus Borgias in Sanctorum album solemni ritu illatus est: id quod grandi apparatu & sumptu in nostris Collegiis & templis celebavimus. Similiter Stanislaus Kostka titulo Beati additus fuit altari. B. Stanislaus. S. Francisci Xaverii mirabile fuit patrocinium Ulyssipone præstitum matri, S. Xavieri patr. cùm lac aleando filio deficeret, precibus ad divum Xaverium fusis illicò lacte trocinium. turgebat.

2. Sex anno labente desiderati sunt, & nonnulli Patres de gravioribus Mors P. Franc Provinciæ. In Domo Professa Ulyssiponensi 9. Martii P. Franciscus Mansus cisci Mansus, Sardoalienensis. Præter alia munia Provinciale egit Transtaganæ Provinciæ. Ejus charitas cumpromis resulserit erga vinculis addictos, quorum multis annis procuravit causas, & commoda. Religiosam paupertatem coluit, ut matrem, atq; exercitiis spiritum juvantibus semper exactissimè sat ifsecit.

3. In eadem Domo 18. Decembris P. Didacus Areda Arrayolensis. Perrexit in Indiam. Goz plures annos ad populum è sacro suggesto dixit cum Areda, plausu, & audientium utilitate. Venit in Lusitaniam Ulyssipone rem Goanæ Provincia curaturus. Rursus est aggressus Indicam navigationem, sed cogente vente contrario repetivis Ulyssiponem. Meditans rursus idem iter, à Majoribus prohibitus, substitut Ulyssipone in Domo Professa sacræ Catechesis Doctor egregius. Erat ipsi ad tantum ministerium religiosus quidam lepor, & inter explicantum, ac interrogandum suavitas amabilis. Illius zelo plurimum debuit in suis primordiis Collegium Cetobricense.

4. Conimbricæ 31. Martii P. Joannes Lopius natus Bracharæ. Scientias Conimbricæ professus est ingenii præcellentis, & insignis Magistri nomine. Singulariter addixit animum intemerata Virginis Conceptioni, quam suis scriptis acerrimè defenderat, ejusdémque mysterii amorem omnium cordibus infundere curabat. Genius illi mitissimus. Neminem præsens, aut absens verbo læsit, aut vellicavit. A morborum acrimonia multa tulit postremis annis, Jobo patienti persimilis.

5. In

Synopsis Annalium Societatis IESU.

352

P. Emmanuel
Corderii.

5. In Collegio D. Antonii 3. Decembris P. Emmanuel Corderius. Primam lucem aspexit in Villa nova Ansensi. Gubernaratus Angolanum, & Angrense Collegium. Sibi valde severus diversis macerationibus afflictabat corpus, religiosæ cellæ amans raro foras prodibat. Integro ante mortem anno dederit animam diebus singulis apud Confessarium, ad agonem supremum se compars. Prædixit se de medio tollendum subito mortis genere : nec aliter evenit.

P. Emmanuel
lis Zuzartii.

6. In Portuensi Collegio 18. Decembris Emmanuel Zuzartius Rector, ortus in Transtagana Provincia. Docuit Philosophiam, & morales scientias. Adivit Brasiliam locutus Antami Gonçalvii Commissarii. Ejus virtus, & affabilitas tum nostrorum, tum externorum corda mirum sibi devinxerat. Vi mobi delirus manifestavat, quām sanctæ curæ sanum ejus animum occupaverint. Aronchienensis Marchio, qui presentiā suā honestavit Emmanuelis exequias, differtis verbis affirmavit, sibi haec tenus notum fuisse neminem, tam prudentem, tam deditum virtuti, & virum æquè, ac Emmanuel erat, consummatum.

Petri Car-
valii.

7. In Collegio Maderensi 20. Februario Petrus Carvalius temporalis Coadjutor, octoginta & amplius annorum. Janitor ostii secundi summopere Christi pauperes dilexit, ac fovit conquitis eleemosynis. Persuasio fuit, ipsi largienti crevisse panem, & multiplicatum inter manus. Tempus superfluum à munieribus sibi injunctis vel orando consumpsit, vel pascendo animam pia lectio- ne. Opinio non vulgaris de Petri sanctimonia concursum omnium Ordinum con- cavit. Templi maximi Canonici funebre officium concelebrarunt; quod circa dubium fuit insigne argumentum existimationis de hujus socii virtutibus con- ceptæ.

Annus 1672. SOC. 133.

Moritur P.
Gaspar Gou-
vea.

Per hos annos, quanquam nobis viciniores, vix est aliiquid memorandum, præter obitus nonnullorum, sive quod pauca contigerint digna annibus, sive quod charta non sint demandata. Romæ 14. Julii vitæ defecit P. Gaspar Gouvea Assistens, patriâ Visensis. Eum singularis exornavit virtus, prudensia, atque religiosæ observantiae studium. Bis fuit Minister Conimbricensis Collegii summa cum integritate. Rexit Collegium Bracharensis. Navigavit no- strorum Visitator ad Insulas. Prorector Conimbricensis Collegii, & Vicaria potestate Provincialis Lusitanæ Provinciæ, explevit partes optimi Moderatoris. Nemo unquam vidit turbatum minus ordinatis affectionibus. Humilitas erat amantisimis.

P. Franc. Ner-
vafius.

2. Conimbricæ 28. Aprilis vinculis corporis levatus est P. Franciscus Nervafius, ortus monte majore in diœcesi Conimbricensi. Nihil curavit magis inter vivos, quām se torquere, & perseQUI. Furabatur corpori somnos, in nocturnas horas daret cœlestium rerum commentationibus. Usque ad fan- guinis effusionem flagello artus suos feriebat. Non solum viētu delicato fru- davit stomachum, sed etiam parte necessarii. Denique vir humanissimus ibi uni erat crudelis.

P. Franc.
Cabralius,

3. In Scalabitano Collegio 16. Januarii mortem occubuit P. Franciscus Cabralius Cerolicensis. Fulsit in eo ad quaque dura singularis obedientia. Missus in Mazagoniam, Insulas, & Angolam promptissimè paruit. Ex hac vita tutes cæteræ ducebant originem. Orationis horæ omnibus communi duas ad- diderat alias. De nullo mortalium conquestus est. Erga miseros sive in no- focomio, sive in carceribus admirabilem exercuit charitatem. Genius illi supra, quām dici potest, cereus, & lenis. In frequentando sacro suggero li- cet assiduus fuerit, quirari audiebatur, quod non occuparetur magis, nec majoribus gravaretur oneribus.

4. In-